

Transactions d'ouvriers lucquois à la fin du XIVème siècle

Document 1 : vente de métier à tisser

Domina Bonina uxor Nuccorini Donati bactoris argenti lucani civis testris, hoc publico instrumento fuit confessa et publice guarentavit Ser Guido quondam Vantis Opithi Honesti civi et mercatori lucani presenti et recipienti, se ab ipso Ser Guido habuisse et recipisse in comodum, unum ipsius Ser Guidi telare ad texendum zactani in XXII legaturis cum omnibus et singulis suis ipsius telaris fornimentis et guarnimentis pertinentibus et spectantibus ad texendum ad dictum telare, Extimationis florenos decem auri boni puri et legalis ad bonum pondus forte. Et quod telare cum dictis fornimentis et in dicta extimatione dicta domina Bonina penes se habere et remanere confessa fuit innovitate non spe futurorum datorum et extimationis renunciando exercitionem dicti telaris non habiti non recepti et non dati et tantum non extimati quam exceptionem vel ullam aliam contrariam defensionem Juris vel facti speciali pacto promisit se non opponere vel probare in causa videlicet. Et ispum reddere et restituere ad omnem ipsius Ser Guidi voluntatem et requisitionem Pro quibus omnibus etc praedicta domina Bonina obliganda etc ad penam dupli extimatione dicti telaris etc qua soluta etc et regiminis etc et renunciando privilegio fori etc itaque ubique possit etc constituit etc Acte luce in secunda ruga contrate Sancti Frediani Porte Burgi in domo habitationis dicti Nuccorini praesentibus Ser Nicolao quondam Ser Nelli Sartoy et Antonio Johannis Bactitore auri lucanis civibus testibus ad praedicta vocatis et rogatis supradictis anno et indictione die secunda May.

Document 2 : vente de métier à tisser

Franciscus quondam Nicolai Contis Guidiccioni civis et mercator lucanus titulo et nomine venditionis hoc publico instrumento vendidit dedit tradidit cessit atque mandavit Johanni vocato Nanni quondam Andree de Florentia testori drapporum sete qui Luce moratur lucano civi presenti ementi et recipienti, unum suum ipsius Francisci telare grossum ad texendum drappos de seta in computum soldorum vigintiduorum et medium cum omnibus suis ipsius telaris fornimentis et pertinentiis ad texendum et cum una opera, Item unum alium telare grossum ad texendum drappos de seta in computum soldorum decem novem cum omnibus et singulis suis fornimentis et pertinentiis ad texendum, in integrum cum omnibus et singulis juribus ex inde eidem Francisco competentibus et competituris et cum omnibus et singulis juribus actionibus et rationibus sibi Francisco ex inde quolibet competentibus et competituris tam quam et adversus auctores suos et auctorum auctores et eorum heredes et bona quod contra et adversus omnem et singulam et quamlibet aliam partem et locum comune collegium et universitarum eidem Johanni presenti ementi et recipienti ut dictum est vendit dedit tradidit cessit atque mandavit, et quae telaria cum suis fornimentis dictus Franciscus dixit, adservit et affirmavit ad se jure proprio pertinens et nemini vendidisse alienasse vel specialiter obligasse et de eis esse in positione pacifica vel qui, et praedicta telaria cum suis fornimentis dictus Johannes apud se in domo

sue habitationis esse habere et remanere confessus fuit innovitate non spe futurorum datorum extimationis dictorum telarium et fornimentorum non habitorum non receptorum et non traditorum et pene eum non sic esse et remanere doli et (...). Pro qua venditione et jurium cessione et omnibus et singulis supra et jamdictis praedictus Nanni stipulatus sollempniter promisit et convenit dicto Francisco stipulato sibi Francisco compensare in textis drapporum sete florenos sexaginta auri boni etc hinc ad duos annos proximos futuros et in apotheca dicti Francisci texere et laborare donec eidem compensaverit et laboraverit dictos florenos sexaginta auri hoc modo videlicet, quod de quolibet petia et laboratura seu texta drapporum quae dictus Johannes eidem Francisco laboraverit dictus Franciscus debet eidem satisfacere tres partes totius ejus quod ipsa testura adstenderet et quartam partem eidem Johanni compensare et ponere ad computi praetii dictorum telarium qua sic actum et pacti extitit inter dictos contrahentes in principio medio et fine presentis contractus. Quare dictus Franciscus stipulatus sollempniter promissit et convenit dicto Johanni praesenti stipulato praedictam venditionem et jurium cessionem et omnia et singula supra et jamdicta se omni tempore in perpetuum firmum rata et incorrupta habere tenere et observare et contra pro se vel alia in causam vel extra di jure vel de facto directe vel pro oblicum non facere vel venire sed Potius inde ipse Franciscus eidem Johanni auctor et defensor erit et permanebit ab omnibus et singulis personis et locis comunibus collegiis et universitatibus de suo et pro suo ipsius Francisci dolo et facto tantum et non de alio Itaque ad restitutionem dicti partii vel ad aliquod alius ipse Franciscus eidem Johanni in aliquo minime teneatur nisi si et in quantum praedicta vel aliquod praedictorum alicui alii vendidisset alienasset vel specialiter obligasset vel manifestum dolum seu fraudem in praedictis comisisset Pro quibus omnibus etc praedicti contrahentes et quilibet eorum obligaverit sibi ad invicem alternative se se et quemlibet eorum et eorum et cujusque ipsorum heredes et nomine pingneris et ypothece bona omnia presentia et futura ad penam dupli pretii dictorum telarium et consulum treguanorum lucanum etc qua soluta etc et regiminis distringentis lucani vel eos vel terram in qua ipsi fuerint inventi vel eorum aut alienus ipsorum bona pro tempora et renunciando privilegio fori etc Itaque ubique possint realiter et personaliter conveniri capi etc constituentes et promictentes speciali pacto se se et quemlibet eorum praedicta omnia et singula soluturos et observatos ubique et contra minime venturos. Actum luce in contrata seu brachio sancti Andree in Pellaria in apotheca dicti Francisci in qua exercet mercantia praesentibus Nicolao Bolgarini et Nardino quondam Nelli dicti de Piscia, lucanis civibus teste ad praedicta vocatis et rogatis supradictis anno et indictione die viginti septimo Julii.

Document 3 : location de maison

Ser Nicolaus notarius filius quondam Vannis dello Stregho Lucanus civis hoc publico instrumento locavit et in locationem concessit Bartholomeo quondam Orsini et Stefano quondam Luporini testoribus drapporum sete di Luca et cuilibet eorum insolidum praesenti et conducenti pro se ipsis et eorum heredis unam ipsius Ser Nicolai petiam terre quae est cum hedificio

unius domus de tabulis soleriate posite in contrata Sancti Johannis capitis burgi lucane civitate que ab una parte choetur vie publice ab alia domui Filippi Antelmini de Luca ab alia domui Ser Federigi Pantasse de Luca et ab alia domui dicti ser Nicolai vel si alii sint plures aut veriores confines ipsius petie terre cum praedictis supra se, Quatenus dicti Bartholomeus et Stefanus et quilibet eorum insolidum ipsam petiam terre cum praedictis supra se habeant et teneant a dicto Ser Nicolao hinc ad tres annos proximos futuros ad habendum tenendum et habitandum et de ea et in ea facta et exercite eorum artis faciendum et studiose non peiorandum et ad reddendum ex inde nomine pensione quolibet dictorum annorum eidem Ser Nicolao florenos tres auri boni puri et legalis ad bonum pondus forte nitidos a gabella et ab omni homine et solutione gabella que exinde solui deberent facere solutione dicte pensionis singulis quatuor mensibus cujuslibet anni prout contingit pro rata investiendo etc conducendo etc obligando etc ad penam dupli suprascripte pensionis etc et renunciando privilegio fori etc beneficio solidi etc constitui et promicti etc. Actum luce in suprascripta domo praesentibus Antonio Mey de Monreectorini qui moratur in communi corporis plebis subgromine et Johanne Junctini testore di Lucca testibus ad praedicta vocatis et rogatis supradictis anno et indictione die tertiadecima octobris.